

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 30 Mayıs 2025

Sayı : 11689

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29202

Aşağıdaki sorunun T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri, ifade ve basın özgürlüğünü güvence altına almakta; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi ise Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası bir yükümlülük olarak, herkesin bilgiye erişim ve ifade özgürlüğünü korumaktadır.

Buna karşın, 2024 yılı Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye, 180 ülke arasında 149. sırada yer almıştır. Söz konusu veriler, ifade ve basın özgürlüğünün uluslararası standartların altında kaldığını ve medya ortamının siyasal müdahalelere açık olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun (RTÜK) son yıllarda uyguladığı cezai yaptırımların orantısız biçimde muhalif medya kuruluşlarını hedef aldığı, siyasi partilere ait görsel içeriklerin yayın izinlerinde tarafsızlık ilkesine aykırı uygulamalar sergilendiği yönünde kamuoyunda ciddi endişeler oluşmuştur.

Özellikle 2025 yerel seçim sürecinde, Cumhuriyet Halk Partisi'nin reklam içeriklerinin RTÜK onayına rağmen yayınlanmasının yaklaşık 25 gün geciktirilmesi, buna karşılık AKP'ye ait benzer içeriklerin anında yayına verilmesi, RTÜK'ün siyasi tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine ne ölçüde riayet ettiğine dair soru işaretleri yaratmaktadır.

Ayrıca, CHP'li belediyelere ait billboard, afiş ve pankartlara dönük yerel düzeyde uygulanan yasaklamaların, kültürel ve görsel iletişim araçları kapsamında siyasi partiler arasında fırsat eşitliğini ihlal ettiği değerlendirilmektedir. Bu durum, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8. maddesinde düzenlenen "yayın hizmetlerinde tarafsızlık ve çoğulculuk" ilkesiyle çelişmektedir.

Öte yandan, kamu bankalarının bazı medya kuruluşlarına sağladığı yüksek hacimli finansman desteklerinin şeffaflığına ilişkin kamuoyunda ciddi soru işaretleri oluşmuştur. Bu kaynakların, medya organlarının yayın politikalarını etkileyecek biçimde kullanılması, medya bağımsızlığı ve çok sesliliği açısından risk teşkil etmektedir.

Buna Göre;

1. Türkiye'nin 2024 yılı RSF Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 149. sırada yer almasının nedenlerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış herhangi bir değerlendirme veya stratejik eylem planı var mıdır?
2. 6112 sayılı Kanun'un 8. maddesinde yer alan "tarafsızlık", "çoğulculuk" ve "fırsat eşitliği" ilkelerine rağmen, CHP'ye ait seçim reklamlarının RTÜK onayı sonrası 25 gün süreyle yayınlanmaması, buna karşılık iktidar partisinin reklamlarının gecikmeksizin yayımlanması hangi gerekçelerle açıklanabilir?
3. RTÜK'ün siyasi içerikli yayınlar ve reklamlar konusunda başvurduğu onay ve denetim süreçlerinin nesnel ve eşitlikçi kıstaslara dayandığını temin etmek adına Bakanlığınızın bir izleme veya denetim mekanizması mevcut mudur?
4. 2025 yerel seçimleri süresince, CHP'li belediyelerin billboard, afiş ve pankartlarının yasaklanması veya kaldırılması gibi uygulamalar hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikâyet ya da resmi bilgi bulunmakta mıdır? Bu tür uygulamaların görsel iletişim hakkı ve kültürel ifade özgürlüğü bağlamındaki hukuki değerlendirmesi nedir?
5. RTÜK tarafından verilen yayın durdurma ve para cezası kararlarının son 3 yıl içinde siyasi içerik bağlamında dağılımı nedir? Bu yaptırımların medya kuruluşlarının yayın politikaları üzerindeki etkisine dair bir etki analizi yapılmakta mıdır?
6. Kamu bankalarının (özellikle Ziraat Bankası) bazı özel medya gruplarına sağladığı finansman desteklerinin, medya içeriği ve bağımsız habercilik üzerinde etkili olduğu yönündeki iddialara karşılık, Bakanlığınız medya bağımsızlığını korumaya yönelik herhangi bir mekanizma veya politika geliştirmiş midir?